



ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ-ΕΤΟΣ ΙΑ'-ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 126 -ΤΙΜΗ: 0,015 ευρώ
ΔΙΕΥΘΥΝΗ: ΔΙΟΛΟΥ 20 & ΑΣΤΡΟΝΑΥΤΩΝ, 41221, ΚΩΔ. ΥΠ. 1603, ΛΑΡΙΣΑ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

Ο ΙΩΝΑΣ ΚΑΙ ΤΟ «ΣΗΜΕΙΟ» ΤΟΥ

Ποιός ήταν ο Ιωνάς;

Ο Ιωνάς ήταν ένας από τους δώδεκα μικρούς προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Τις πληροφορίες, που έχουμε για το πρόσωπό του και τη δράση του, τις αντλούμε κυρίως από το βιβλίο του. Μαρτυρίες υπάρχουν επίσης και σε άλλα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης, όπως στο Δ' Βασιλείων (14, 25), στον Ιωβίτη (14, 4, 8) και στο Γ' Μακκαβαίων (6, 8). Όλα αυτά τα βιβλία συμφωνούν ότι ο μικρός αυτός προφήτης ονομαζόταν Ιωνάς. Το όνομα Ιωνάς σημαίνει «ψύστον πονούντος», αλλά και «περιστερά», όπως μας λένε οι ερμηνευτές. Κι ήταν ασφαλώς υπηκό το όνομα «περιστερά» για έναν προφήτη, ο οποίος θα έπρεπε να είναι ακέραιος, όπως η περιστερά, αλλά και να αναστενάζει, όπως η περιστερά, για τη διαφθορά και τα βάσανα του λαού του. Το βιβλίο του Ιωνά (1, 1) και το Δ' Βασιλείων (14, 25) μας λένε ακόμη ότι ο Ιωνάς ήταν γιος του Αμαθί. Η λέξη αυτή στα εβραϊκά σημαίνει «η αλήθεια μου». Έτσι ο Ιωνάς θα έπρεπε να είναι, όνομα και πράγμα, «γιος της αλήθειας». Προφήτης και ψέμα δεν συμβιβάζονται. Μόνο οι ψευδοπροφήτες έλεγαν ψέματα στο λαό, διαστρέβλωναν και κακοποιούσαν την αλήθεια και ήταν πονηροί και γόπτες. Για την καταγωγή του Ιωνά κάνει λόγο μόνο το Δ' Βασιλείων (14, 25). Μας λέει ότι ο προφήτης καταγόταν από το χωριό Γεθοφέρ (κοντά στην Nazarét). Όσο για την εποχή της δράσης του πρέπει ο Ιωνάς να έδρασε στα χρόνια του βασιλιά Ιεροβοάμ του Β' (783 – 743 π.Χ.).

Η προφητική αποστολή του Ιωνά

Ο Θεός προσέδωσε στον Ιωνά ιδιαίτερη ψημά, καλώντας τον στο προφητικό αξίωμα. Ήταν πραγματικά ψημά για έναν ιουδαίο να γίνει εξαγγελεύς του θελήματος του Θεού, να διαμπινύει στους ανθρώπους και στους ἀρχοντές τους τη προστάγματα του Θεού, να τους καλεί σε ειλικρινή μετάνοια και να αποτρέπει την θεϊκή οργή και δίκαιη πυρωρία τους.

Η προφητική αποστολή του Ιωνά ήταν συγκεκριμένη. Ο Θεός του έδωσε εντολή να μεταβεί στην Νίνευη και να κηρύξει μετάνοια στον λαό, πριν εκοπάσει η οργή Του και επέλθει η καταστροφή των πόλεων. Του είπε συγκεκριμένα: «Ανάστηθι και πορεύθη εις Νίνευη την πόλην την μεγάλην και κήρυξον εν αυτῇ, ότι ανέβη η κραυγή της κακίας αυτῆς προς με» (Ιων. 1, 2).

Η Νίνευη ήταν πρωτεύουσα των Ασσυρίων. Οι κάτοικοι της ήταν ειδωλολάτρες

«Η γενεά αὕτη γενεά πονηρά εσύ σημείον ζητεῖ, καὶ σημείον οὐ δοθῆσεται αυτῇ εἰ μη το σημείον Ιωνά του προφήτου. Καθὼς γαρ εγένετο Ιωνάς σημείον τοις Νίνευΐταις, ούτως ἔσται καὶ ο υἱός του ανθρώπου τη γενεά ταύτη σημείον».

(Ιησούς Χριστός: Λουκ. 11, 30)

και είχαν εκπέσει στη διαφθορά. Ο Ντοστογιέφσκι λέει στους Αδελφούς Καραμάζοφ, πως, «αν δεν υπάρχει Θεός, όλα επιτρέπονται». Και οι Νίνευΐτες, χωρίς πίστη στον αληθινό Θεό, ήταν επιρρεπείς στην πορνεία, στη μοιχεία, στον σοδομισμό. Επέτρεπαν τα πάντα στον εαυτό τους.

Και, φυσικά, η δικαιούσυνη του Θεού απαιτούσε την αυστηρή τιμωρία τους. Η αποστολή, λοιπόν, του Ιωνά, στην πόλη αυτή θα απέβαινε σωτήρια. Το απαιτούσε η ευοπλανία του Θεού. Οι αμαρτωλοί κάτοικοι της Νίνευης χρειάζονταν δυνατό κάτιργμα μετάνοιας. Να σείσει την ύπαρξή τους, να αφυπνίσει την συνείδησή τους, να αλλάξει την νοοτροπία και τον τρόπο τους. Να τους οδηγήσει στη σωτηρία. Να εκzητήσουν το έλεος του Θεού. Ο Θεός είναι αγάπη. «Θέλει, κατά τον Απόστολο Παύλο, πάντας ανθρώπους οι ουδέτεροι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθεῖν» (1 Τημ. 2, 4).

Το ναυάγιο της αποστολής του Ιωνά

Δυστυχώς, η αποστολή του Ιωνά στην Νίνευη ναυάγησε. Η αποτυχία της οφείλεται αποκλειστικά στον ίδιο. Στα 15 προφητικά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης βλέπουμε καθαρά ότι όλοι οι προφήτες, παρά τους όποιους στην αρχή δισταγμούς τους για την ανάληψη ενός τέτοιου ψυχολογικού αξιώματος, υποτάσσονται τελικά στο θέλημα του Θεού και έλεγαν ταπεινά το «Λάλει, Κύριε, και ο δούλος σου ακούει». Στο βιβλίο όμως του Ιωνά δεν βλέπουμε κάτι τέτοιο. Εδώ βλέπουμε καθαρά την ανυπακοή του Ιωνά. Ο προφήτης του Γεθοφέρ αντιτάχθηκε με πείσμα στο θέλημα του Θεού. Αρνήθηκε κατηγορηματικά την αποστολή του στην Νίνευη. Έφυγε μακριά από τη Ιεροσόλυμα με πλώρη την πόλη Θαρσίς (πιθανότατα την Ισπανία), για να είναι μακριά από το πρόσωπο του Θεού. Έτσι καταγράφεται στο βιβλίο του Ιωνά αυτή η ανταρσία: «Καὶ ανέστη Ιωνᾶς του φυγεῖν εἰς Θαρσίς εκ προσώπου Κυρίου και κατέβη εἰς Ιόππην καὶ εύρε πλοίον βαδίζον εἰς Θαρσίς καὶ ἐδώκε τὸν ναύλον αὐτοῦ καὶ ενέβη εἰς αὐτό το πλεύσαι μετ' αὐτῷ εἰς Θαρσίς εκ προσώπου Κυρίου» (Ιων. 1, 3).

Η τιμωρός παιδαγωγία του Θεού

Ο δίκαιος Θεός δεν άφησε απιμώρητην στάση αυτή του Ιωνά, την άρνησή του να μεταβεί στην Νίνευη και κηρύξει κάτιργμα μετάνοιας στο λαό της και τον οδηγήσει στη σωτηρία. Η παρακού του όμως έλαβε «ένδικον μισθαποδοσίαν» (Εφρ. 2, 2). Μόλις ο Ιωνάς μπήκε στο πλοίο με πλώρη την Θαρσίς, ο εξουσιαστής των πάντων Θεός σήκωσε αέρα δυνατό και στη σημήνη ξέσπασε στη θάλασσα σφροδρή τρικυρία. Το πλοίο κινδύνευε να καταποντιστεί. Κι ενώ οι ναύτες πετούσαν στη θάλασσα πράγματα για να ελαφρώσουν το πλοίο και αποφύγουν την καταποντισμό, ο Ιωνάς κοιμόταν απαθάτως στο κοίλωμα του πλοίου και «έρεγχε» (=ροχάλιζε). Ο καπετάνιος του πλοίου την ξύπνησε και τον ήλεγχε κατά πρόσωπο γι' αυτή την απάθεια, ενώ αυτοί κινδύνευαν να χαθούν, και του είπε σε τόνο αυστηρό να παρακαλέσει τον Θεόν του, να τους λυπηθεί και τους σώσει. Τελικά στο πλοίο πήραν την απόφαση να ρίξουν κλήρους, για να βρεθεί αυτός, που εξόργισε με τις πράξεις του τον Θεό του, και βρίσκονται σ' αυτή την δεινή κατάσταση. Ο κλήρος, φυσικά, έπεσε στον Ιωνά. Αυτός εξόργισε τον αληθινό Θεό του με την απείθεια, που έδειξε, να μην εκτελέσει την εντολή Του, και φύγει μακριά από το πρόσωπο Του. Ο Ιωνάς, έχοντας επίγνωση της ενοχής του και της ύβρης του απέναντι στο Θεό, είπε στους ναύτες να τον ρίξουν στη θάλασσα. Τότε και μόνο θα κοπάσει η τρικυρία. Αυτό και έγινε. Οι ναύτες με βαριά καρδιά έριξαν τον Ιωνά στη θάλασσα. Αμέσως η θάλασσα γαλάνινεψε. Και το πλοίο ακίνδυνα πιά συνέχισε το ταξίδι του για τη Θαρσίς, αφού το πλήρωμά του πρόσφερε για τη σωτηρία τους θυσία στον αληθινό Θεό του Ιωνά.

Η «σημειακή» σωτηρία του Ιωνά

Ο φιλεύοπλαχνος Θεός είχε τη παιδαγωγικό Του σχέδιο. Να οδηγήσει τον Ιωνά στη μετάνοια και σωτηρία μέσα από μια συγκλονιστική δοκιμασία. Μόλις ο Ιωνάς έπεσε στη θάλασσα, ο παντοδύναμος και πάνοφος Θεός «προσέταξε κάπει μεγάλω καταπιείν τον Ιωνάν» (Ιων. 2, 1).

Και μετέβαλε την κοιλιά του κάπους σε σωσίβιο. Κι όχι μόνο σωσίβιο του σώματος έγινε για τον Ιωνά η κοιλιά του κάπους, αλλά και ναός της ψυχής, παρεκκλήσι μετάνοιας και προσευχής. Ο Ιωνάς στην κοιλιά του κάπους διείδε την δεινή του θέση («Τα κύματα σου επ' εμέ διπλόθον», Ιων. 2, 4), ήρθε σε συναίσθηση της ενοχής του («Και εγώ είπα_ απώσιμαι εξ οφθαλμών σου», Ιων. 2, 5), και προσευχόταν και βούβοισε προ τον Θεόν να τον λυπηθεί, να τον συγχωρήσει για την απείθειά του και τον σώσει («Αναβάτω εκ φθοράς η ζωή μου, Κύριε ο Θεός μου», Ιων. 2, 7).

Ο Ιωνάς παρέμεινε στην κοιλιά του κάπους τρεις μέρες και τρεις νύχτες. Και ο Θεός, που άκουσε την αναστεναγμό της ψυχής του, που άκουσε την κραυγή της παρακλητικής του προσευχής, που είδε την μετάνοια και συντριβή του, διέταξε το κάποιο να «εξεμέσει» (= να ξεράσει) τον Ιωνά στην ξηρά. Και εφήνκε ο Ιωνάς από το κάποιο στην ξηρά σώσι και αβλαβής.

Ποιό είναι το «σημείο» Ιωνά του προφήτη;

Το «σημείο» Ιωνά του προφήτη είναι το συγκλονιστικό γεγονός της τριήμερης παραμονής του στην κοιλιά του κάπους, χωρίς να υποστεί την παραμικρή βλάβη, και η έξοδός του απ' αυτό. Είναι «σημείο» (= θαύμα), που είναι αφευδής μάρτυρας της παντοδυναμίας και πανοσφίας του Θεού και επιβεβαιώνει το χωρίο του Ευαγγελιστή Λουκά, ότι «ουκ αδυνατίσει παρά τω Θεώ παν ρήμα» (Λουκ. 1, 37). Κι αυτό το συγκλονιστικό «σημείο», μοναδικό στην Ιστορία της ανθρωπότητας, έγινε γνωστό όχι μόνο στα άρια της Παλαιοτίνης αλλά και έξω απ' αυτά, στους «εθνικούς» (= ειδωλολάτρες). Κι οι πάντες ομολόγησαν ότι ο Θεός του Ιωνά είναι ο αληθινός Θεός, που μπορεί και μέσα στην κοιλιά κάπους να σώσει τον άνθρωπο Του και τον προετοιμάσει ψυχικά για την πραγμάτωση της αποστολής του, που, πριν λάβει χώρα το συγκλονιστικό αυτό γεγονός, είχε αρνηθεί.